

בכל מערבין פרק שלישי עירובין כח.

מסורת הש"ס

(א) מותו נז: פסחים כד.
(ב) מולתו: פסחים ג' (ג) נפיל
(ד) נפיל מות: גיטין ו'
ותוס' ב"ק פ. ה' ד"ה מבי
חלף: (ה) נשנת לז: וישני'
(ו) תוספתא פ"ב דשביעית
ד"ה ו' ויקרא יד'
(ז) נשם: טו' דנדרים יד'
(ח) ויקרא ילף: כ' (ג) נפיל
טמא: לו' דנדרים יד'
(ט) הרי שם: טז' (ג) ויקרא
כז.

הגהות הב"ח

(ח) יִשְׂרָאֵל דָּוִד פּוֹנִיפֶה
וְזוֹ ד' מְלָכִים בִּשְׁנָן
הַמִּס חֲכִין מִבְּשָׂרָם לֵאמֹר
תֹּאכְלוּ בְּחֵלֶיכֶם בְּיוֹם
הַשְּׁמִינִי וְלֹא אֶשֶׁר
בְּמִשְׁנֵה תוֹרָה וְכָל אֲשֶׁר
אֵין לוֹ סִנְפִּיר וְקִשְׁקֶשֶׁת
לֹא תֹאכְלוּ וְכֹתִיב נְתַתִּי
עַל מִשְׁקְלֹךְ אֶת נִפְשׁוֹתֵיכֶם
יִשְׂרָאֵל בֵּין שָׂרָן הַמִּס הַסִּיד:

לעזר רש"י

יטילי"ש. מין סלק.
סולמי"ר. רגלה. חלנלונה
(עשב בר). אליינדר"א.
טוסבר. הומלו"ן. כשויה.
קיישו"ן. שחלים.
אורוג"א. גרגיר (צמח).

דבינו חננאל

[illegible]

פּוֹטִיטָא. שַׁךְ הַמִּים קָטָן שֶׁאֵין בוֹ
מַחֲלִיבָה הוּא וְלוֹקֵה ד' מַחֲלוּיּוֹת. בְּשַׁךְ
אֵל שֶׁקָּדַשׁ אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ כָּלל הַשַּׁךְ
בְּאֵן שֵׁם וְכָלל גַּם בֵּין שַׁךְ הַאֶרֶץ
לְאֵל תַּחֲלִילָיו וּמִשּׁוֹ לוֹ אֵשׁ אֵין לוֹ
מַסְפִּיר וְקִשְׁקֶשׁ לֹא תַחֲלִילָיו: **נִמְלָה.**
שֶׁהוּא שַׁךְ הַאֶרֶץ לּוֹקֵה ה' הַמְּחַיֵּה הָאָדָם
דְּחֹמֶר וְכֵל הוֹלֵךְ לֵב גָּחוֹן לָכֵל הַשַּׁךְ
הַאֶרֶץ וְכֵל הַאֶרֶץ לֹא תַחֲלִילָה הִיא ה'
וְכֵל הַשַּׁךְ הַאֶרֶץ עַל הַאֶרֶץ שֶׁקָּדַשׁ הוּא
לֹא יֵאָכֵל הִיא ד' וְלֹא תַמְטָלוּ אֶת
נַפְשׁוֹתֵינוּ כָּלל הַשַּׁךְ הַרוּמָשׁ עַל
הַאֶרֶץ הִיא ה' בְּלוֹן בַּפְּרָשׁ וְיֵהִי
בְּיוֹם הַשְּׁמִיטָה: **לָרַעַה לּוֹקֵה שֵׁם.**
שֶׁהוּא שַׁךְ הַעוֹף וְלִקְיָה כָּלל הִיא מַמְשָׁה
מוֹסָף עָלֶיהָ וְכֵל שַׁךְ הַעוֹף שֶׁקָּדַשׁ הוּא
לֹא יֵאָכֵל בְּמַשְׁנֵה תוֹרָהִים: **וְהִיא דְּחִיבָה**
קִדְּוִשׁוֹ מִדּוֹ וְלֹא תַקְשָׁרָה לִּי נַפְשׁוֹתֵינוּ
בְּבִהמָה וְנַעֲשֶׂה וְכָל אֵשׁ מַרְמוֹשׁ לֹא
תַשְׁבִּי לִי בְּבִהמָה וְחִי עוֹף נְדוּלִים
מַשְׁתַּעַי לֹא שֶׁבְּרָשָׁה לֹא כְּחִי נִכּוֹ
שֶׁקָּדַשׁ עַל דְּרֵב שְׂחֹה דְּבִנְיָן
וְאִינוּ נִרְאֶה אֵלֶּה ע"י שִׁירֵנוּ וְרִחוּשׁוֹ
מִפְּנֵי קוּטָנוֹ: **וְאֵם אִיטָא.** דְּנִגְדִּים
גִּדּוּלֵי קִרְקַע יִנְהוּ פּוֹטִיטָא נָמִי לִילְקִי
הַמִּים שַׁךְ הַאֶרֶץ גִּרָם וְלֹא גִרָם לִילְקִי
ה' שֶׁנֶּעַם עָבִר לְמִילְקִי חֲמֵשׁ שַׁךְ
הַאֶרֶץ וּשְׁמִים דְּשַׁךְ הַמִּים: **מֵאִי**

שטתה דמון דמרבי עושות סכנה.
 כל היכא דליכא עקל ופרט וכלל
 כלל תכנה עקל ומכירה אוליין:
 והוה ליה פרט וכלל ועשה כלל
 מוסוף על הפרט ומרבי כל מילי
 וכלל קמא. דלחמי למעוטי ולתימר
 דהדרשיה בכלל ואין כלל
 אלא מה שצפית ולא נרבי מדי לא
 אוליין כתיבה ומיניה אהני פורתא
 לתימר דמי מרבי כלל תכנה לא
 כל מילי מרבי אלא כעין הפרט מאי
 דדמי ליה מבי' דלדין דהו פרט מפרט
 וגידולי קרקע וממתיב נמי עושות
 כהאי דינא ולמעוטי דגיס דלא דמו
 ליה אלא כחד על כפרי מפרט: ומאן
 דממעט עושות סכנה. כל היכא
 דליכא כלל ודמי כלל קמא דיוקא
 ואין כלל אלא מה שצפית וממעטי
 כל מילי ואפי' מאי דדמי ליה כפרט
 והכר כתב כלל תכנה אוליין
 ממיטעט דכלל קמא כמקאם ולאמרי
 מיהא מדי דדמי לפרט כלל ג'

לדון דהו פרי מפרי וגידולי קרקע וולד ולדו הארץ: **פעפועין**.
 ירקת שקרין קקול"ל בלי ארמי ויטלי"ש בלע"ז: **המלגנונים**. טופל"ר
 בלע"ז: **גודדניטס**. אילינדר"ל בלע"ז: **חזין**. שחם של תבואה
 כשואו ירק וחזין ואוכלין אדום: **פנעניס**. תמרים שחם שלא ביטלו
 כל זרען: **גודדניטס**. ממשעין אה הרע: **ואס קוקש**. הקלמין
 כען שער נאח נהן וזרע הקלמין לכל אדם: **הגרנאס**.
 להא דאמר רב מערבין אשלא הקשין וזה העשר ביה שן לו
 כנים דהשחא חזי ליה: **הגרנקוי מדאי**. גודדניטס שנמדי יפות
 לך: **כשום**. הומלין"ן כבבל וטעין חזין וזי אחא רב לבבל וזוא
 דאכלי לה ארמ מערבין ומעיקרא ארמ דאין מערבין: **ליק**.
 לאכול בירקן: **ורען חייב**. במשך ואכ"ש שלא ורען מחמילה לך:
 וירקן פטור. דלוא מדי הוא: **שחליס**. קריש"ן: **הגרנרי**.
 אורוג"א נאכל בין זרע ובין ירק: **כי קאמר רב**. דמערבין ביה:
 גרדניטס

לכלו זרען לזרע או לירק ממעשרין זרע וירק ואומר ר"י דביס
בין ירק בין זרע ואם זרע לזרע ממעשר הכל לשעבר אחר ז'
חורש ובסיפא זרע וירק דברימא ירק עיקר ובסיפא זרע עיקר וגפר'
ובשורה עיהר ה' זרע יפה והו' מן הזרע על היד מן ה'

[illegible]

לפי המצב הכלכלי של מדינת ישראל, נראה כי יש להקטין את המס, ולקבוע אותו על בסיס של 10%.

צִירְעָה צִירְעָה שֶׁשֶׁ. מִי בְּקוֹנֵנוּ? דָּהָא דְכִמְצִי בְּקוֹרִישׁ לֹא מִשְׁקָלוֹ וְגו' וּבִכֵּל אֲשֶׁר תִּרְמַם הָאֵלֶּמָה בְּגִדְלִים מִשְׁמַעֵי דְלֹא כִמְצִי שֶׁרָן וְקִשָּׁה דְּבִפְקֹד ד' מִיחֻת (סְנֵהֲדִין דָּף נ"ט): דְּרִשְׁיֵין וּבִכֵּל מִיָּה הִרְמַשְׁתָּ וְזֶה נִשְׁמַע דְּרִמְיָשָׁה גַּמִּי הוּא דְּבֵר הִרְמַשׁ כִּמוֹ נִשְׁמַע

ההולך על גחווו ומופרס ה"ר יעקב
דאלרלי"ש דממעילע פירק קדשי
מוצח (דף טו:). מוקי איה ארס
דווקא דשמונה שיל"ס כדמשי ארס
הדלמי לכס לעמאכ נמוכדלין דבר
הכמוז: **אדרי** ב"דא קמא אשמוי
ב" דא דמי צ"ה שמוני צדריס. וז"ת
דמיון ב" ד' מינין (דף קז)
אמר מאי איכא בין פרטי וכלל
למרי כללי ופרטא תרי כללי ופרטא
זי איכא דמיו ליה אפי' כחד זד
אמר פרטי ופרטא כלל דמיו
ליה משמי לדדין משמע דבחד זד
סגי וי"ל דשני לדדין דהכא הוי כחד
זד דהמס דשני לדדין פ"ר מפרי
גידולא קרקע שוין הן ובפ"ר קדקושין
(דף קז:). גבי שן ועין דריס מה
הפרט מפורס מומין שנגלי ואינו
חוזר הא נמי לדדין שוין וזה פסדן
המס למימר מה הפרט מפורס מומין
שנגלי ונאכל ממלכתא ואינו חוזר
היינו למאן דאמר כלל קמא דווקא
דש"כ זד דבעל ממלכתא גרוע מהסך
מדקדקשינן לחפשי ששלמו ריביא איה טפי
ואס חסר הוא אחמי מרכיני איה טפי
משאר לדדין ק"י איה סוגיא איחא
בחולין (דף סו.) בסוף אלו טריפות
גבי ארבע וזכרים אלו מומין (מכירות
ז"ל). פסח אלו עור ואלו כולו
כמאן דאמר כלל קמא דווקא
כדפירש' ועוד אומר ר"י דאחא
שפיר אפי' למ"ז כלל בתרע דווקא
ולדשינא נמי זכרי שידמה בכל לדדין
האשדיון אפי' שם שח' חסוי מחביו
רק שלל איה"ס דגריע יומא מדלי
אזל למאן דאמר כלל קמא דווקא
מזריך שיהא דומה אף בלד גרוע
הרבה והדבר מסור לחכמים להכיר
חזוהו זד גרוע שחולקין זו:

ובבבל הויה רובא דעלמא והחניא
בו/ מימה אמאי לא משני
דמשני בצ' חניא (שנת ד' קמד:) מי דמי
עבדיה חתא הכא בטלה דעמו אזל
כל אדם ויזיל דהסא ודאי שיך לחלק
דטוי עולמא נמי אס היו להס מגליס
הרבה כמו בעבדיה היו מקיימין
השנים בנחמה כל בית משני וע"פ שכל
העולם נמי אס היו להס רמוזים היו סומטין כיון דלח היו אלח חד
בגרא בטלה דעמו אלח הכא שכל העולם יי חזוי ולא אכלי חיו חלק
בז' חתא לגברא ולכי נמי לקמן (ד' ט:) דפריך ופרסאי היו חלק
דלחלא ולא חמיא הרב ברימאי דליגלוינו מרסאי ופסאי רובא עולמא

לדון לי לבטלם מיון דרוב בשר יש להם ושאר העולם נמי
אם היו להם רוב בשר היו אוכלים בלא לחם דומיא דערביא
ומימי שפיר מנגדי עינים דלא עמי שצור פלגים מיון שפחות
חשוב צעיקה ועוד לדמה העשירים להדדי ולא שייך נמי
לחמיא להמו הבא דחביב: וישיש מוס' שם כג' ד"ה ואח"כ

לפיכך ורעו חייב וירקן פארו. אין להקשות מאי לפיכך ה' קמי דנטלה דעתו דלואיך לחימר נטלה דעתו לענין דמתעשר אחר הכנה שלם כדון ורע או לענין מורס מן הרעה על הפס: **לרע** מתעשרו ורע וירק. מימה אמאי לא עירב וסמי

דורען לירק' הוי ירק עיקר ומתעשר הכל אחר לקיטה בירק
הראוי למעשר זרע ולא בחר לקיטה ולהכי מנא ברישא ירק
מיהא נמי לענין מן הרעה על היפה דבשיקא עיקר הוי ירק יפה
ה על הרעה וכן משמע בירושלמי בספר (רביעי) דמעשרות:
ראשונים

באר. אדא האווען וועטאנאל נאך דער מילחא פארן עולם חלקו, וועט אלעס נאכאנאנד זיך צוריק-
פארשטעלן. מענטשן זיין יקוועט שוין פאר מילדווען און קאמליך. יודישעל פאר אפאקאפא, און
געברען בן, דריי אידן, אדער און קוקלי העדוקקו ופאפאשנין. (אקטשניו גרונדליך) שטעמט זי
אחו, וואסאר נאכאנאן אלס לאס אים געבן. ווערן עסן שטערבן בן, ווערן עסן שטערבן בן, ווערן
סוף חודו מיל שאניו. ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן, ווערן,
אפילו העלסניס בן, איבעט אימאס א אדער א ביינערוועיא. זיין געזען. זיין געזען. זיין געזען.
גרונדליך שטערבן בן, אקטשניו אדער רמנו (העלסניס) העגליל שווערן

עין משפט
גר מצוה

יב א מ"י פ"ב מלכות
מלכות אקורות ה'
כג ויבדל אלמס טוף פרק
ג דחולין ד רמב. יבדל"ש
שם סימן טטו;
יד ב מ"י שם ה"ל כג;
כז ג מ"י פ"ו מלכ'
מעשר שני ה"ל יב;
כז ד ה' טושיע אית פ'
שמו ט"ה;
יז ו מ"י פ"ב מלכות
מלכות ה' ה';
יח ז מ"י שם ה' ה';
יט ח מ"י שם ה' ה';
כ' ט מ"י שם ה' ה';

מוסף רש"י

[illegible]

רַב נִיסִים גַּא

אמר רב יהודה בריה דרב
שמואל בר שילת משמיה
דרב מערבין כפעסועין
וכלגלוגות וכגודגדיות.
פירושו כגמ' דבני מערבא
והכי גרסי, כעון קומי
אילין אינין, אמר לון
קקלי ותנדוקי ופרסחיני.

רבינו חננאל (הב')

כללי. ופרקין משום דהני
כללי דכתיב דרך אחת.
היא כללא קמא היא כללא

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones